کۆرس بووکی بابەتی (فەلسەفەی زانست)

م.ی. بەختیار کەریم

پێشەکی

فەلەسەفەی زانست یەکێکە لە لقەکانی فەلسەفە کە پەیوەندیی بە بوارەکانی دەرەوەی فەلسەفەوە هەیە. بەگشتی فەیلەسوف و زانستکاران کۆک نین لەسەر سروشتی فەلسەفەی زانست. تەنانەت ئەوانەش کە بەخۆیان دەڵێن فەیلەسوفی زانست کۆک نین لەسەر بابەتەکانی ئەم بوارە تایبەتمەندە. بۆ نموونە گفتوگۆیەکی بەناوبانگ هەیە لەنێوان (ستیڤن تولمین) و (ئێرنست ناگڵ) لەسەر ئەوەی ئایا پێویستە فەلسەفەی زانست بریتی بێت لە توێژینەوە لە دۆزینەوە زانستییەکان یان توێژینەوە و لێکدانەوەی چەمکەکانی لۆجیک (یان فەلسەفە بەگشتی). واتا هەندێک بۆچوون هەیە کە دەڵێن پێویستە فەلسەفەی زانست وەک بوارێکی زانست بخوێنرێت و بەپێی کەرەستە و میتۆدەکانی زانست کاربکات نەک فەلسەفە.

فەلسەفەی زانست هەوڵ دەدات وەڵامی ئەم پرسیارانە بداتەوە:

1. تایبەتمەندییەکانی توێژینەوەی زانستیی چین؟ چی توێژینەوەی زانستیی لە لێکۆڵینەوەی ئاسایی جیادەکاتەوە؟
2. پێویستە زانستکاران پابەندبن بە چ رێکارێکەوە لەکاتی توێژینەوە لە سروشت؟
3. مەرجەکانی روونکردنەوەی زانستیی دروست چییە؟
4. پێگەی عەقڵیی رێسا و پرنسیپە زانستییەکان چین؟ جیاوازی نێوان زانستکاریی (کردنی زانست) و بیرکردنەوە لە زانست، یان پراکرتیکی و تیۆریی.

ئامانج

ئامانج لەم کۆرسە ئاشناکردنی قوتابییە بەو دیبەیتانەی لەسەر پەیوەندیی نێوان فەلسەفە و زانست هەیە. قوتابی تێدەگات لەوەی پێشکەوتنە زانستییەکان چ کاریگەرییەکیان دەبێت لەسەر جیهانبیی و چەمک و چوارچێوە فەلسەفییەکان. هاوکات پێشکەوتنە فەلسەفییەکان بەدرێژایی مێژوو کاریگەرییان هەبووە لەسەر ئاراستەی زانست. هەروەها قوتابی ئاشنا دەبێت بە میتۆدی زانستیی بۆ توێژینەوە و جیاکردنەوەی توێژینەوەی زانستیی لە گەندەزانست و بانگەشەی ئایدۆلۆجی و ئایینیی بەناوی زانستەوە.

هەڵسەنگاندن

قوتابی دوو تاقیکردنەوەی وەرزیی لە کۆتایی هەر وەرزێکدا ئەنجام دەدات. هەر تاقیکردنەوەیەک پانزە نمرەی لەسەر دەبێت. چالاکیی ناوپۆل و ئەرکە رۆژانەییەکان پێنج نمرەی لەسەر دەبێت. لەسەدا شەستی نمرە سەدییەکە لەسەر تاقیکردنەوەی کۆتایی ساڵ دەبێت.

وەرزی یەکەم

هەفتەی یەکەم

ناساندنی بابەتی فەلسەفەی زانست بە قوتابیان و پێشکەشکردنی کۆپیەکی (کۆرس بووک)ی بابەتەکە و لیستی سەرچاوەکان.

چالاکیی: پرسیار و وەڵام لەسەر پەیوەندیی نێوان فەلسەفە و زانست. چی زانستە و چی زانست نییە؟

ئەرک: پەیوەندیی نێوان زانست و فەلسەفە چییە؟

هەفتەی دووەم

پێناسەی فەلسەفەی زانست.

مێژووی فەلسەفەی زانست وەک بوارێکی فەلسەفە.

چالاکیی: کاری گروپ لەسەر پەیوەندیی نێوان فەلسەفە و زانست.

هەفتەی سێیەم

مێژوو و فەلسەفەی زانست

ئەرستۆ

هەفتەی چوارەم

کاریگەری پێشکەوتنە زانستییەکان لەسەر چەمکە فەلسەفییەکان.

بەتلیمۆس

کۆپەرنیکۆس

هەفتەی پێنجەم

بنەما فەلسەفییەکانی زانست.

هەفتەی شەشەم و حەوتەم

پەیوەندی نێوان زانست و لۆجیک.

پەیوەندیی نێوان زانست و تیۆری زانین.

پەیوەندیی نێوان زانست و میتافیزیک.

چالاکیی: پەیوەندی/دژیەکی نێوان زانست و میتافیزیک.

هەفەی هەشتەم

بونیادی مەعریفەی زانست

هەفتەی نۆیەم

فرانسیس بەیکن

چۆنێتی بەدەستهێنانی مەعریفەی زانستی.

هەفتەی دەیەم

میتۆدە فەلسەفییەکان بۆ بەدەستهێنانی مەعریفەی زانستیی.

هەفتەی یازدەیەم

ئیندەکشن، دیدەکشن و رێسا زانستییەکان.

هەفتەی دوازدەیەم

پێداچوونە و دەرئەنجامەکانی بەشی یەکەم

هەفتەی سیانزەیەم

تاقیکردنەوەی وەرزی یەکەم

وەرزی دووەم

هەفتەی یەکەم

ئاراستە مۆدێرنەکانی فەلسەفەی زانست

هەفتەی دووەم

کۆڕی ڤییەنا

هەفتەی سێیەم

کارل پۆپەر

هەفتەی چوارەم

بونیادی شۆڕشە زانستییەکان

هەفتەی پێنجەم

تۆماس کون

هەفتەی شەشەم

ئیمری لاکاتۆش

هەفتەی حەوتەم

ریالیزم و دژەڕیالیزمی زانستی

هەفتەی هەشتەم

گۆڕانی تیۆریی

هەفتەی نۆیەم

فرەمۆدێلی و میتۆدی زانستەکان

هەفتەی دەیەم

زانست و فەلسەفەی سەردەم

<u>هەفتەی یازدەیەم</u>

پێداچوونەوەی وەرزی دووەم

<u>هەفتەی دوانزەیەم</u>

تاقیکردنەوەی وەرزی دووەم